ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อการปฏิบัติงาน และแนวทางพัฒนาการผลิตบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

Satisfaction of the Graduates Users Towards the Work and Guidelines to Develope the Production of Graduates Kamphaeng Phet Rajabhat University

สุรชัย โกศิยะกุล*

Surachai Kosiyakul

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิต 2) เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิต จำแนกตามคณะและประเภทของนายจ้าง 3) ศึกษาแนวทางพัฒนาการผลิตบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ผู้ให้ข้อมูลคือผู้ใช้บัณฑิต จำนวน 384 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม ชนิดคำถามประเภทตรวจสอบรายการ ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า และแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร อยู่ในระดับมาก 2) บัณฑิตจบจากคณะวิทยาการจัดการ ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิตมากที่สุด หน่วยงานที่มีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิตมากที่สุด ได้แก่ ประเภทธุรกิจส่วนตัว 3) แนวทางพัฒนาการผลิตบัณฑิต มีแนวทางหลัก ดังนี้ หลักสูตรผลิตบัณฑิตควรเน้นให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติจริง จัดให้มีกิจกรรมของมหาวิทยาลัย/คณะในการส่งเสริมการใช้ภาษา โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ ใช้ตัวแบบในการหล่อหลอมค่านิยม ซึ่งได้แก่ นักศึกษารุ่นพี่ และอาจารย์ที่เขาศรัทธานับถือ

คำสำคัญ : ความพึงพอใจ / ผู้ใช้บัณฑิต / การพัฒนาบัณฑิต

*ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

Abstract

This research attempted to 1) study the satisfaction of the graduates users towards the works 2) to compare the level of satisfaction of the graduates users divided into each types of employees 3) study the approach to develop the graduated student. The sample consist of 384 graduates users. The instruments were checklist, rating scale, interview and analyze by percentage, mean, standard deviation and content analysis. The findings were as follows: 1) The level of the satisfaction of graduates users was at high level. 2) The satisfaction on the users of graduated students from management faculty was at high level. Agencies were satisfied to the performance of the graduates in high level especially the private business owners. 3) The guideline on development of the graduate production was that the graduate courses should enable students to practice by providing activities of the University / Faculty in promoting the use of language, especially the English language and implement the identity model to shape values of senior students and lectures whom they feel confidence and respect.

Keywords : Satisfaction / Graduates / Graduate development

บทนำ

ในกระแสการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ทำให้สังคมโลกมีความซับซ้อน ส่งผลให้การผลิตบัณฑิตและการพัฒนาบัณฑิตต้องก้าวให้ทันและสอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงในสังคม จากมุมมองของสังคมเกี่ยวกับการผลิตบัณฑิตในมิติต่างๆ พบว่า มิติของประโยชน์ สถาบันการศึกษาถูกวิพากษ์ว่าผลิตนักศึกษาไม่ตรงกับความต้องการของผู้ใช้ ขาดความรู้และทักษะทางอาชีพ มิติของปัญญา ถูกวิพากษ์ว่าไม่เป็นเหมือนประทีปทางปัญญาและสำนึกสังคมอย่างที่คาดหวังจากมหาวิทยาลัยในอุดมคติ มิติของจิตวิญญาณและปฏิสัมพันธ์กับสังคม ถูกวิพากษ์ว่าขาดสำนึกและอุดมการณ์ทางสังคม (กฤษณพงศ์ กีรติกร, 2552, หน้า 1) การเปลี่ยนแปลงสำคัญที่พบในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาคือ คุณภาพวิชาการทั้งด้านพุทธิพิสัย (Cognative domain) และจิตพิสัย (Affective domain) ของนักศึกษาอ่อนลงมาก และจากการเปรียบเทียบคุณภาพการศึกษาทางวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ของนักศึกษาในประเทศต่างๆ ในโครงการ Programme for International Student Assessment PISA พบว่าเมื่อเปรียบเทียบความสามารถของนักศึกษาไทยทางวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และภาษาแม่ระหว่างนักศึกษาจากสี่สิบกว่าประเทศ พบว่า ความรู้ความสามารถของนักศึกษาไทยในภาพรวมด้อยกว่าชาติอื่น (กฤษณพงศ์ กีรติกร, 2552, หน้า 32) นอกจากนี้ จากการสำรวจความคิดเห็นผู้ใช้บัณฑิตของธุรกิจบัณฑิตโพล (2552) พบว่า บัณฑิตไทยส่วนใหญ่ยังละเลยที่จะปฏิบัติดี คิดดี มีจิตสำนึก จิตสาธารณะทางด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อการปฏิบัติงานและแนวทางการพัฒนาการผลิตบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ข้อความรู้ที่ได้จะมีประโยชน์ต่อผู้เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางไปพัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนการสอนและการให้บริการให้สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษาและความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิต

2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิต จำแนกตามคณะและประเภทของนายจ้าง

3. เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาการผลิตบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ขอบเขตการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อการปฏิบัติของบัณฑิต พิจารณาคุณลักษณะหลัก 3 ด้าน คือ

1.1 ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการตามลักษณะงานในสาขา

1.2 ด้านความรู้ความสามารถพื้นฐานในการทำงาน

1.3 ด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณในวิชาชีพ

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ใช้บัณฑิต ซึ่งบัณฑิตได้ให้ข้อมูลไว้ในแบบสอบถามภาวะการมีงานทำของบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ใช้บัณฑิต จำนวน 384 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan)

3. ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ คณะที่บัณฑิตสังกัด ประเภทของนายจ้าง ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตและแนวทางพัฒนาการผลิตบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต โดยสอบถามจากผู้ใช้บัณฑิตหลากหลายอาชีพ ในประเด็นหลัก 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ ตามลักษณะงานในสาขา 2) ด้านความรู้ความสามารถพื้นฐานในการทำงาน และ 3) ด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณในวิชาชีพ

1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ใช้บัณฑิต ซึ่งบัณฑิตได้ให้ข้อมูลไว้ในแบบสอบถามภาวะการมีงานทำของบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

1.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ใช้บัณฑิต จำนวน 384 คน

1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามโดยใช้ประเด็นที่สำนักงานกรรมการการอุดมศึกษา กำหนดเป็นหลัก แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจต่อบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร 3 ด้านคือ ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการตามลักษณะงานในสาขา ด้านความรู้ความสามารถพื้นฐานในการทำงาน และด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณในวิชาชีพ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงคุณลักษณะหรือคุณสมบัติที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร เป็นแบบปลายเปิด

โดยนำร่างของแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญ ทำการตรวจสอบเนื้อหาเพื่อหาความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน แล้วนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบและปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับผู้ใช้บัณฑิตที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเที่ยง (Reliability) โดยวิธีหาสัมประสิทธิ์แอลฟ่า (Alpha-coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.84

1.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยขอความร่วมมือจากผู้ใช้บัณฑิต โดยส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ให้ผู้ใช้บัณฑิตกรอกข้อมูล แล้วส่งกลับคืนมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยหาความถี่ และร้อยละ

ตอนที่ 2 ข้อมูลความพึงพอใจต่อบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงคุณลักษณะหรือคุณสมบัติที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร วิเคราะห์โดยรวบรวมและสรุปเป็นรายข้อ

ขั้นตอนที่ 2 นำผลในประเด็นที่มีความพึงพอใจน้อยในแต่ละด้านในขั้นตอนที่ 1 มากำหนดเป็นกรอบในการสัมภาษณ์เพื่อหาแนวทางพัฒนาการผลิตบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

2.1 ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 17 คน

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางพัฒนาการผลิตบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลโดยขอหนังสือแนะนำตัวจากมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ถึงผู้ให้ข้อมูลเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการให้สัมภาษณ์ถึงแนวทางพัฒนาการผลิตบัณฑิต โดยติดต่อประสานงานด้วยตนเอง พร้อมชี้แจงเหตุผล กำหนดวันเวลา สถานที่ขอความร่วมมือการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับแนวทางพัฒนาการผลิตบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชรมาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วทำการแจกแจงความถี่

สรุปผลการวิจัย

1. ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร มีดังนี้

1.1 ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชรอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าความพึงพอใจทุกด้านอยู่ในระดับมาก ตามลำดับคือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม จรรยาบรรณในวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการตามลักษณะงานในสาขา และด้านความรู้ความสามารถพื้นฐานในการทำงาน

1.2 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิต จำแนกตามคณะ และประเภทของนายจ้าง มีดังนี้ 1.2.1) ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิตเปรียบเทียบโดยการจำแนกตามคณะ พบว่า บัณฑิตจบจากคณะวิทยาการจัดการ ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อ

การปฏิบัติงานของบัณฑิตมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ บัณฑิตที่จบจากคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และคณะครุศาสตร์ ตามลำดับ 1.2.2) เปรียบเทียบโดยการจำแนกตามลักษณะหน่วยงาน พบว่า หน่วยงานที่มีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิตมากที่สุด ได้แก่ ประเภทธุรกิจส่วนตัว อื่นๆ รัฐวิสาหกิจ ราชการ และองค์กรเอกชน ตามลำดับ

2. แนวทางพัฒนาการผลิตบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

2.1 ด้านความรู้ ความสามารถทางวิชาการตามลักษณะงานตามสาขา

2.1.1 หลักสูตรผลิตบัณฑิตควรเน้นให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติจริงแต่ละรายวิชาหรืออาจจัดทำเป็นโครงการทำงานของทุกรายวิชา โดยการจัดทำเน้นรายบุคคลหรือรายกลุ่มแต่ละภาคเรียน

2.1.2 ควรให้นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักวิชาหรือทฤษฎีที่เป็นพื้นฐานของทักษะในการปฏิบัติ

2.1.3 ควรเน้นการฝึกฝนปฏิบัติจริงเพื่อการสั่งสมให้เกิดเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพที่ศึกษาเป็นการเสริมสร้างบุคลิกภาพแต่ละวิชา

2.2 ด้านความรู้ความสามารถพื้นฐานในการทำงาน

2.2.1 จัดให้มีกิจกรรมของมหาวิทยาลัย/คณะ ในการส่งเสริมการใช้ภาษาและในรายวิชามีการนำตำรา เอกสาร ภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะภาษาอังกฤษมาเสริมทักษะ และในแต่ละวิชาควรมีการสอนคำศัพท์ หรือเน้นคำศัพท์ภาษาอังกฤษสำคัญที่ควรรู้

2.2.2 ให้นักศึกษามีโอกาสร่วมเป็นคณะทำงาน วางแผนการจัดกิจกรรมหรือการแก้ปัญหาต่างๆ ภายใน/มหาวิทยาลัยหรือชุมชนโดยใช้กระบวนการ PDCA ที่มีอาจารย์ที่ปรึกษาที่มีความรู้ความเข้าใจเรื่องนี้จริงๆ จะช่วยพัฒนานักศึกษาได้ดีมาก

2.2.3 จัดอบรมการใช้คอมพิวเตอร์ให้แก่นักศึกษาอย่างสม่ำเสมอตามกำหนดเวลาในแต่ละสาขาวิชา เพื่อเพิ่มสมรรถนะให้แก่นักศึกษาระหว่างการศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัย

2.3 ด้านคุณธรรมจริยธรรมจรรยาบรรณในวิชาชีพ

2.3.1 ใช้ตัวแบบ (Model) เป็นผู้หล่อหลอมค่านิยมตามทฤษฎีของ Bandura ซึ่งตัวแบบนั้นมีอิทธิพลต่อนักศึกษามากๆ ในมหาวิทยาลัยก็คือ นักศึกษารุ่นพี่และอาจารย์ที่เขาศรัทธานับถือ

2.3.2 มอบหมายให้ผู้เรียน/นักศึกษาแต่ละคนมีหน้าที่/ทำงานหรือร่วมรับผิดชอบในงานหรือกิจกรรมของสาขา/คณะหรือมหาวิทยาลัย/ชุมชนอย่างน้อย 1 เรื่อง ตลอดระยะเวลาที่ศึกษาอยู่

2.3.3 เผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพให้แก่นักศึกษาหลายช่องทางการสื่อสารอย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่องความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร มีประเด็นที่สำคัญที่ควรอภิปรายดังนี้

1. ผลการวิจัยเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

1.1 ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชรในด้านความรู้ความสามารถในทางวิชาการอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหาร คณาจารย์ และบุคลากรของมหาวิทยาลัยทุกภาคส่วน มุ่งพัฒนานักศึกษาโดยยึดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรเป็นหลัก และมีการ

จัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ด้านวิชาการอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ในส่วนของบัณฑิตส่วนใหญ่ก็มีความตั้งใจใฝ่เรียนรู้ ศึกษาด้วยตนเองควบคู่กับการได้รับประสบการณ์ในห้องเรียน

1.2 ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ด้านความรู้ความสามารถพื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงานอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากทางมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชรได้จัดกิจกรรมอบรมฝึกทักษะด้านต่างๆ ให้แก่บัณฑิตได้อย่างเหมาะสม จึงทำให้บัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชรสร้างความพึงพอใจในด้านความรู้ความสามารถพื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงานแก่ผู้ใช้บัณฑิต

1.3 ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากทางมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชรได้จัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ ส่งเสริมวัฒนธรรมไทยต่างๆ เช่นกิจกรรมอบรมมารยาทไทย กิจกรรมฟังเทศน์มหาชาติ กิจกรรมไหว้ครู และกิจกรรมทำบุญ เป็นต้น ด้วยเหตุนี้เองจึงบ่มเพาะให้บัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร มีความซื่อสัตย์ ทำงานโปร่งใส มีวินัย ตรงต่อเวลา มีความรับผิดชอบ และมีความเสียสละ

2. แนวทางพัฒนาการผลิตบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ที่ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันมากที่สุด มีดังนี้

2.1 ด้านความรู้ ความสามารถทางวิชาการตามลักษณะงานตามสาขานั้น ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ได้เสนอแนวทางพัฒนา โดยให้ความสำคัญของหลักสูตรผลิตบัณฑิตจะต้องเน้นให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติจริง แต่ละรายวิชาหรืออาจจัดทำเป็นโครงการทำงานของทุกรายวิชา โดยการจัดทำเน้นรายบุคคลหรือรายกลุ่มแต่ละภาคเรียน และเน้นการฝึกฝนปฏิบัติจริงเพื่อการสั่งสมให้เกิดเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพที่ศึกษา เป็นการเสริมสร้างบุคลิกภาพแต่ละวิชา ซึ่งสอดคล้องกับเกรียงศักดิ์ เจริญวงศักดิ์ (2540, หน้า 4) ได้กล่าวว่า ผู้เรียนต้องสามารถประยุกต์จากทฤษฎีสู่ภาคปฏิบัติ นำไปใช้ประโยชน์ในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิผล การเรียนต้องเรียนเพื่อให้มีความเข้าใจเนื้อหาวิชาการในสาขานั้นๆ มากเพียงพอที่จะนำไปใช้ประยุกต์ในการทำงาน

2.2 ด้านความรู้ความสามารถพื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ได้เสนอแนวทางพัฒนา โดยให้ความสำคัญกับกิจกรรมของมหาวิทยาลัย/คณะ ในการส่งเสริมการใช้ภาษาและในรายวิชามีการนำตำรา เอกสาร ภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะภาษาอังกฤษมาเสริมทักษะ และในแต่ละวิชาควรมีการสอนคำศัพท์ หรือเน้นคำศัพท์สำคัญที่ควรรู้ ให้นักศึกษามีโอกาสร่วมเป็นคณะทำงานวางแผนการจัดกิจกรรมหรือการแก้ปัญหาต่างๆ ภายใน/มหาวิทยาลัยหรือชุมชนโดยใช้กระบวนการ PDCA ที่มีอาจารย์ที่ปรึกษาที่มีความรู้ความเข้าใจ เรื่องนี้จริงๆ จะช่วยพัฒนานักพัฒนาได้ดีมาก, ในแต่ละรายวิชาจัดให้มีการกิจกรรรมกลุ่มให้มากขึ้น เพื่อนักศึกษาจะได้มีประสบการณ์ ร่วมกันวางแผนดำเนินกิจกรรมให้ผลสำเร็จ และจัดอบรมการใช้คอมพิวเตอร์ให้แก่นักศึกษาอย่างสม่ำเสมอตามกำหนดเวลาในแต่ละสาขาวิชา เพื่อเพิ่มสมรรถนะให้แก่นักศึกษาระหว่างการศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของขวัญชัย พะยอม (2550, หน้า จ) ได้เสนอแนวทางการพัฒนาการจัดกิจกรรมวิชาการ ควรจัดการแข่งขันทักษะของโปรแกรมวิชาและในภาพรวมของคณะทั้งทักษะทางวิชาการและวิชาชีพ ควรจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้นักศึกษาโปรแกรมวิชาต่างๆ นำความรู้และทักษะที่ได้จากการศึกษามาเผยแพร่ให้กับนักศึกษาทั่วไปได้เรียนรู้ จัดตั้งศูนย์นิทรรศการและเปลี่ยนเรียนรู้หมุนเวียนเปลี่ยนกันจัด โดยองค์ความรู้ที่นำมาจัดแสดงนั้นผ่านการกลั่นกรองมาแล้ว ว่าเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตประจำวันของนักศึกษา

2.3 ด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณในวิชาชีพ ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ได้เสนอแนวทางพัฒนา โดยให้ความสำคัญกับใช้ตัวแบบ (Model) เป็นผู้หล่อหลอมค่านิยมตามทฤษฎีของ Bandura ซึ่งตัวแบบนั้นมีอิทธิพลต่อนักศึกษามากๆ ในมหาวิทยาลัยก็คือ นักศึกษารุ่นพี่และอาจารย์ที่เค้าศรัทธา นับถือ การตรวจสอบเวลาการเข้าเรียน และใช้เป็นส่วนหนึ่งในการประเมินผลการเรียนของนักศึกษา และเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพให้แก่นักศึกษาหลายช่องทางการสื่อสารอย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของฐาปนีย์ พสิษฐ์เนาวกุล และพรสวรรค์ สุวัณณศรีย์ (2551) พบว่า รูปแบบการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษา จะต้องเป็นรูปแบบที่มีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนของมหาวิทยาลัย ได้แก่ ด้านหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ ระบบการเรียนรู้ ระบบการดูแลช่วยเหลือ กิจกรรมเสริมหลักสูตร การสนับสนุน ความร่วมมือเครือข่าย แหล่งเรียนรู้ ทรัพยากร ภูมิทัศน์และบรรยากาศ ซึ่งควรเป็นรูปแบบที่ต้องมีการจัดการตั้งแต่นโยบายของมหาวิทยาลัย ซึ่งได้จากคณะกรรมการที่ปรึกษาอธิการบดี และคณะกรรมการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม เพื่อเป็นแนวทางให้หน่วยงานย่อยต่างๆ เสนอโครงการและแผนงานให้สอดรับกับนโยบาย

ข้อเสนอแนะ

จากการดำเนินงานวิจัยเรื่องความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อการปฏิบัติงานและแนวทางการพัฒนาการผลิตบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการตามลักษณะงานในสาขานั้น

1.1.1 จัดทำหลักสูตร เพื่อสร้างให้บัณฑิต มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรหรือทฤษฎีที่เป็นพื้นฐานของทักษะในการปฏิบัติ เน้นให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติจริง แต่ละรายวิชาหรืออาจจัดทำเป็นโครงการทำงานของทุกรายวิชา โดยการใช้ท้องถิ่นเป็นฐานในการฝึกปฏิบัติ เพื่อการสั่งสมให้เกิดเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพที่ศึกษา ส่งผลต่อการเสริมสร้างบุคลิกภาพแต่ละสาขา

1.1.2 ควรใช้ 2 แนวทางประกอบกันกล่าวคือ แนวทางแรกเป็นการศึกษาทฤษฎีบุคลิกภาพ และความสำคัญของบุคลิกภาพต่อการปฏิบัติงานและการดำรงชีวิต ส่วนแนวทางที่สองเป็นแนวทางฝึกอบรมโดยการใช้กิจกรรมนักศึกษา เพื่อการหล่อหลอมบุคลิกภาพตามประสงค์ โดยกำหนดคุณลักษณะและบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับลักษณะงานว่ามีอะไรบ้าง จัดกิจกรรมรณรงค์ เพื่อการมีคุณลักษณะและบุคลิกภาพที่เหมาะสม เช่น การแต่งกาย การปฏิบัติตนที่เหมาะสมตามกาลเทศะ

1.2 ด้านความรู้ความสามารถพื้นฐานในการทำงาน

1.2.1 จัดกิจกรรมของมหาวิทยาลัย/คณะ ในการส่งเสริมการใช้ภาษาและในรายวิชามีการนำตำรา เอกสารภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะภาษาอังกฤษมาเสริมทักษะ และในแต่ละวิชาควรมีการสอนคำศัพท์ หรือเน้นคำศัพท์ภาษาอังกฤษสำคัญที่ควรรู้ นอกจากนี้ยังควรจัดทำวิชาเลือกหรือกิจกรรมชุมนุมด้านภาษาโดยเน้นภาษาเพื่อการสื่อสาร เมื่อนักศึกษาจบ มหาวิทยาลัยควรจะมีการทำการสอบตามสถาบันภาษานั้น เพื่อให้ได้ผลทางภาษาตามเกณฑ์ที่หน่วยงานที่จะรับทำงาน (ตัวอย่างในปัจจุบัน โรงงานปูนซีเมนต์ TPI จะรับคนเข้าทำงานจะสอบ TOFEL ได้ไม่น้อยกว่า 500 เป็นต้น)

1.2.2 จัดกิจกรรมเสริมและสร้างบรรยากาศให้นักศึกษามีโอกาสใช้ภาษาสื่อสารกับชาวต่างชาติ (เจ้าของภาษา โดยตรง)

1.2.3 เปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมทำงานวางแผนการจัดกิจกรรมหรือการแก้ปัญหาต่างๆ ภายใน/มหาวิทยาลัยหรือชุมชนโดยใช้กระบวนการ PDCA ที่มีอาจารย์ที่ปรึกษาที่มีความรู้ความเข้าใจเรื่องนี้จริงๆ จะช่วยพัฒนานักพัฒนาได้ดีมาก

1.2.4 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิดวิเคราะห์ตั้งแต่การตั้งคำถามในชั้น การออกข้อสอบ (คำถามประเภททำไม เพราะเหตุใด นำไปใช้อย่างไร) สอนโดยใช้กรณีศึกษา (Case study) ให้มากขึ้น

1.2.5 จัดอบรมการใช้คอมพิวเตอร์ให้แก่นักศึกษาอย่างสม่ำเสมอตามกำหนดเวลาในแต่ละสาขาวิชา เพื่อเพิ่มสมรรถนะให้แก่นักศึกษาระหว่างการศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัย

1.2.6 ประเมินทักษะทางคอมพิวเตอร์ของผู้เรียนทุกคนก่อนสำเร็จการศึกษา (Exit Exam)

1.2.7 ออกแบบการจัดการเรียนรู้ทุกรายวิชาโดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นฐานให้

1.3 ด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณในวิชาชีพ

1.3.1 คัดเลือกอาจารย์ นักศึกษาที่เป็นแบบอย่างที่ดี (Model) นำเสนอต่อสาธารณชน โดยจัดทำเป็นประกาศ หรือมอบเกียรติบัตร รางวัล เพื่อให้นักศึกษาใช้เป็นตัวแบบในการหล่อหลอมค่านิยมตามทฤษฎีของ Bandura

1.3.2 มอบหมายให้ผู้เรียน/นักศึกษาแต่ละคนมีหน้าที่/ทำงานหรือร่วมรับผิดชอบในงานหรือกิจกรรมของสาขา/คณะหรือมหาวิทยาลัย/ชุมชนอย่างน้อย 1 เรื่อง ตลอดระยะเวลาที่ศึกษาอยู่

1.3.3 สอน อบรม ให้ความรู้ สร้างความตระหนัก ทัศนคติที่ดีต่อความรับผิดชอบ ความมีวินัย เสียสละ ยกตัวอย่างของบุคคลที่ปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบ เสียสละและความมีวินัย ที่ประสบความสำเร็จในชีวิต โดยอาจารย์ใช้วิธีการบูรณาการการเรียนการสอนกับการบริการวิชาการ ในรายวิชาต่างๆ

1.3.4 การตรวจสอบเวลาการเข้าเรียน และใช้เป็นส่วนหนึ่งในการประเมินผลการเรียนของนักศึกษา

1.3.5 เผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพให้แก่นักศึกษาหลายช่องทางการสื่อสารอย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง

1.3.6 ให้ความรู้ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ, จัดทำคู่มือและขอความร่วมมืออาจารย์ 5 นาทีสอนคนก่อนสอนหนังสือ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาเฉพาะด้านที่ส่งผลต่อคุณภาพของบัณฑิตเพิ่มขึ้น เช่น ศึกษาแนวทางพัฒนาทักษะทางเชาวน์ปัญญา ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นต้น

2.2 ในการศึกษาแต่ละด้าน เช่น แนวทางพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม จรรยาบรรณในวิชาชีพ ควรเพิ่มประเด็นให้ลงลึกและละเอียดมากขึ้น เพื่อการพัฒนาที่ชัดเจนต่อไป

2.3 ควรทำการศึกษา พัฒนาบัณฑิตเฉพาะสาขา เช่น บัณฑิตที่จบทางสาขาการศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และสาขาการจัดการ เป็นต้น เพื่อการออกแบบพัฒนาบัณฑิตเฉพาะสาขาให้มีคุณภาพ และทิศทางที่ชัดเจนยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กฤษณพงศ์ กีรติกร. (2552). **วิกฤติ กระบวนทัศน์ มโนทัศน์เพื่อการปฏิรูปการศึกษา**. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา.

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศักดิ์. (2540). **ข้อคิดเพื่อความเป็นเลิศ.** (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ : ซัคเซส มีเดีย.

ขวัญชัย พะยอม. (2550). **แนวทางพัฒนาการจัดกิจกรรมนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.** วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.

ฐาปนีย์ พสิษฐ์เนาวกุล และพรสวรรค์ สุวัณณศรีย์. (2551). **การศึกษารูปแบบการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม นักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย**. เลย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

ธุรกิจบัณฑิตโพล. (2552, กันยายน 3). คุณสมบัติบัณฑิตไทยต่ำ 5 ด้าน แนะพ่อแม่-สถานศึกษาปลูกฝังคิดดี ทำดี. **คมชัดลึก**, หน้า 6.